

Stöðugt arbeiði

Á Vestsalmon í Kollafirði er arbeiði at kalla hvønn einasta dag til 20-30 fól, sigur stjórinn Suni Durhuus, sum heldur tað vera stóran fyrimun eisini at hava eitt virki í Danmark

Suni Durhuus, sum er stjóri ávirkinum Vestsalmon í Kollafirði, hevur nóg um at vera. Umframt hetta virkið hava teir tvey alibruk, og teir vara eisini av einum laksavirki í Hirtshals.

Stjórinn letur ikki illa at. Á Vestsalmon er arbeiði at kalla hvønn einasta dag. Upp til 30 fólk hava hetta virki sum arbeiðspláss. Arbeiði teirra er at taka laks, flekja og roykja hann.

Tað eru fleiri slík virki, og nóg mikið av fiski er ikki til tey øll. Eingin vandi er tó fyri, at Vestsalmon ikki skal fáa fisk, tí virkiseigarnir eiga sjálvir tvey alibruk. Teir keypa tó eisini fisk frá øðrum alibrukum.

Virkið er ikki limur í Fiskasøluni og kann tí sjálvst útflýta.

Ikki til Føroya

Útflutningurin gongur til virkið, sum somu menn eiga í Hirtshals. Tað er eitt stórt arbeiðspláss við upp imóti 120 arbeiðsfólki. Upprunaliga stovnaðu teir hetta virki í Hirtshals, tí tá var tollur á royktum fiski, ið útfluttur var úr Føroyum til EF. Nú er eingin tollur longur á royktum fiski, men eingin ætlan er kortini um at flyta hetta virkið til Føroya, tí fyrimunirnir eru nógvir við at halda til í Danmark. Ein er at vera so nóg nærri týska marknaðinum, sum keypir feskkan laks. Fiskurin kann vera frammi í týsku

handlunum longu dagin eftir, at hann er úlvirkaður í

Hirtshals. Ein annar fyrimunur er, at so nóg roynt arbeiðsfólki er í Hirtshals, og haraftrat er alt nóg lættari, t.d. um brek er á onkrari maskinu, tí tænastran er betri.

Suni Durhuus sigur, at fyrr tók virkið imóti nógvum norskum laks, men nú er mestu fiskurin føroyskur.

randi

Myndir: Kalmar

Í gjár skuldu tey á Vestsalmon til at gera laks úr einum ringi við 10-12 tonsum

Víkan ið fóP

Randi
Jacobsen
skrivar

Sjálvt um tað frysti aftur sunnukvøldið, og dagurin í gjár var ilsligur, man várið vera komið. Fuglarnir eru komnir, og fólk síggjast so smátt úti í urtagarðinum og í veltuni. Nøkur eru farin at vaska upp og niður og gera annað várarbeiði.

Henda tunga veturin hava fólk flest mestsum ligið í dvala, men við várinum er lív komið í aftur. Hetta sæst m.a. á teimum mongu lesarabøvunum, tí tað er langt síðan, at so nóg fólk hava havt so nóg upp á hjarta.

Skjótt er at broyta fólkahugsanina.

Tá vit knappiga ein dag í 1989 fingi at vita, at landið ikki var so ríkt, sum tað lætst, og boð komu um, at nú skuldi sparast, vóru fólk máleys. Eitt heilt ættarlið hevði ongantíð hoyrt orðið sparing áður ei heldur tað at hava ráð. Fólk flest høvdu so nógvar pengar, sum tey orkaðu at vinna, og tey keyptu alt, sum fáast kundi fyri pengar.

Soleiðis var tað, tá vágakommunurnar í 1987 komu við uppskotinum at gera undirsjóartunnlin. Nøkur fá mótmæltu, men mótmælini fanaðu skjótt. Tey árinu vóru so nógvar aðrar stórar fløgur gjørdar, sum fólk nóg illa góvu sær far um.

Men nú uppskotið kemur fram aftur, er fólkahugsanin broytt. Nú hava fólk vant seg við at hugsa, at pengar ikki eru til alt hvørki heima hjá sær sjálvum ella í felagskassanum. At vit ikki hava ráð, er grundgevingin hjá flestu teirra, sum mótmæla tunnlinum. Í orðaskiftinum um tunnlin er ikki rúm fyri spurninginum, hvussu neyðugur tunnlin er. Sjónarmiðið við pengunum, sum ikki eru til, vinnur.

Forstálsíð fyri pengatrotinum vísir seg eisini við, at fleiri eru farin at seta fleiri spurnartekin við politiskar avgerðir. Fólk, sum áður hava fylgt politiska flokki sínum blint, loyva sær nú at ivast, og tey loyva sær eisini at mótmæla alment, tá tey eru ósámd við flokkin. Hesin uppreisturin sæst eisini í løgtinginum, har samgongumenn eru farnir at taka egna stöðu og atkvøða eftir sannføring. Tað plagdu teir bara at gera í rúsdrekkasprunginum. Hetta hevur alt óivað samband við, at so nóg spurnartekin seinastu tíðina eru sett við politisku heimildirnar aftanfyrir avgerðir, ið hava kostað landinum dyrt.

Tað hevði verið áhugavert við eini veljarakanningu nú, tí lítil ivi man vera um, at teir, sum løgtingsmenn, sum tora at taka egna stöðu, høvdu fingið nógvar krossar. Fjöldin hevur størri álit á teimum enn á øðrum, sum av og á stiga fram og siga, at nú fer at ganga rætta vegin. Fólk trúgva teimum ikki, tí eingin sær nakað prógv um, at teir hava rætt.

Eitt annað áhugavert í øllum hesum er, at so nóg kemur fram. Lóg um alment innlit, t.v.s. atgongd til fleiri upplýsingar, hava vit ikki, men tað forðar ikki fyri, at nóg lekur út av almennum stovnum. Fíggjarmálaráðharranum dámar einki, at vit fáa at vita, hvussu til stendur. Neyvan er orsøkin til hesar lekar, at tíðinda-fólkini knappiga eru blivin so nógv døgnaigari, heldur er tað, sum onkur sigur, at embætisfólk eins og politikarar, ið atkvøða eftir sannføring, siggja tað sum sína moralsku skyldu at lata fólk fáa at vita, hvussu skilið er.

Herverk á bát

Leygardagin kom ein maður eftir, at onkur um náttina hevði verið umborð á báti hansara í Vágshotni og gjørt herverk.

Einki er horvið umborð á bátinum, men fleiri siglingartól eru oyðiløgd. Herverkið er leysliga mett at kosta umleið 50.000 krónur.

Sjálvandi veit eingin, hvør fram hevur hetta umfatandi herverkið.

randi